

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 17 ԱՊՐԻԼ, 2023

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՈՐԹ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեալս ՚ս. եւ ողորմեալս քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 29

ՏԵՐՈՋ ԶԱՅՆԸ ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ ՄԷՋ

Հռչակեցէք, ով երկնային էակներ,
Տիրոջ փառքն ու զօրութիւնը հռչակեցէք:
Հռչակեցէք Տիրոջ փառաւոր անունը,
երկրպագեցէք անոր՝ իր շքեղ սրբարանին մէջ:
Տիրոջ ձայնը ջուրերուն վրայ կը թնդայ.
մեր փառաւոր Աստուածը ինք կ'որոտայ,
անոր ձայնը ծովերուն վրայ կը փրիւ:
Տիրոջ ձայնը ահարկու է եւ մեծափառ:
Անոր ձայնէն կը կոտորուին ծառերը,
կը կոտորուին մինչեւ իսկ Լիբանանի մայրիները:
Անոր ձայնէն Լիբանանի լեռները
հորթերու պէս կը ցարկոտեն,
Հերմոն լեռը կը ցարկոտէ վայրի ցուլի ձագին պէս:
Տիրոջ ձայնէն փայլակ ու շանթ կը ցայտէ:
Անոր ձայնէն անապատն իսկ կը դողայ,
նոյնիսկ Կադէշի անապատը կը սարսի:
Տիրոջ ձայնէն կաղնիները կը սարսին,
եւ անբառին տերեւները կը թափին.
Իսկ անոր փաճարին մէջ ամէն ինչ անոր փառքը կը պատմէ:
Տէրն է որ կ'իշխէ ովկիանոսներուն վրայ,
իր գահին բազմաձ իբրեւ թագաւոր յափտենական:
Տէրը զօրութիւն պիտի տայ իր ժողովուրդին,
եւ օրինէ զայն՝ իսաղաղութիւն պարգեւելով:

ՆԱՐԱԿԱՆ- ԱՂՈՐԹ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Սմեռասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցէլոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւեն ես նեղեղոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ թո՛ղ հովանի լիցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ցանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի՛ երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ թո՛ղ արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՏԻՐՈՋ ԶԱՅՆԸ ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ ՄԷՋ

Հերաբրքրական է, որ Դաւիթ միայն նեղութեան եւ դժուարութեան պահուն մէջ չէ որ Աստուծոյ կը դիմէ, եւ Անկէ օգնութիւն կը խնդրէ: Այլ նաեւ, Աստուծոյ փառքը կը հիւսէ, Անոր Զօրութեան մասին կը վկայէ, Անոր մեծափառութեան մասին կը պարմէ: Ահա այդպիսին է այսօրուան Սաղմոսը, որ նաեւ մեզի կը յիշեցնէ, որ միայն խնդրելու, կամ մեր խնդրանքները ներկայացնելու համար չէ որ պէտք չէ ըլլայ մեր աղօթք կապը Աստուծոյ հետ, այլ նաեւ Անոր սուրբ Անունը փառաւորելու, Անոր մեծափառութեան անդրադառնալու, ու մանաւանդ՝ գիտակցելու, որ Անոր պարզ ու սովորական մէկը չէ:

1-2 հմր Դաւիթ կոչ կ'ուղղէ երկնային էակներուն: Այսպէս այնպէս կը թուի, ու ան նկատի ունի երկնային ոգեղէն էակները, այսինքն՝ հրեշտակները, որ հոչակէն Աստուծոյ փառքն ու զօրութիւնը, ու Անոր փառաւոր Անունը: Մինչ այդ, երկնային ոգեղէն էակները, այսինքն՝ հրեշտակները արդէն անդադար Աստուծոյ փառքը կը պարմեն, ու կ'երգեն Սուրբ, սուրբ, սուրբ Տէր զօրութեանց: Ինչպէս պիտի վկայէ Եսայի մարգարէն: Հերեւաբար, անոնք կարիքը չունին հրաման սրանալու Դաւիթին եւ Աստուծոյ փառքն ու զօրութիւնը հոչակելու: Ապա, այս խօսքերը արտայայտելով, Դաւիթ նկատի ունի հեթանոսական չաստուածները, որոնց հրաւեր կ'ուղղէ գալու եւ ճշմարիտ Աստուծոյ փառքը տեսնելու եւ ճանչնալու անոնց համար: Երկնային էակներ, որոնք պաշտամունքի առարկայ եղած էին մարդուն կողմէ, այն էակները, որոնք սրբեղծուածներ են, եւ ոչ թէ սրբեղծիչը: Անոնք ամենագօրներ կը կարծուին, սակայն, անոնք ուրիշ բան չեն, եթէ ոչ ամենագօրին կողմէ արարուած, սրբեղծուած: Այդ երկնային էակները հոչակելով Տիրոջ փառքը, չի նշանակեր որ Տէրը այդ փառքն ու զօրութիւնը չունի, եւ անոնք է որ Իրեն կու տան, այլ՝ այդ հոչակումը կը նշանակէ, որ անոնք ճանչնան, դաւանին: Ճանչնան, որ իրենք չեն ամենագօրը, ու դաւանին, որ Աստուած է ամենագօրը: Հերաբրքրական անդրադարձ է, որ այս երկու համարներուն մէջ, երեք անգամ կը կրկնուի «Հոչակեցէք» բառը, բան մը որ կը նշանակէ, մարդը շար փրամադիր չէ փալու այն ինչ որ Աստուծոյ կը պարկանի: Փառքն ու զօրութիւնը: Տակաւին, ոչ միայն հոչակելու Տիրոջ փառքն ու զօրութիւնը, այլ նաեւ գալու Անոր սրբարանը, այսինքն՝ Անոր ներկայութեան, տեսնելու Անոր գեղեցկութիւնը, շքեղութիւնը եւ Անոր երկրպագութիւն ընելու: Այս փողերը յիշեցում են, Աստուծոյ երկրպագութիւն ընելու, Արարիչին եւ ոչ թէ արարածին: Մենք յաճախ արարածներն են որ պաշտամունքի առարկայ կը դարձնենք, կամ արդէն դարձուցած ենք: Ըլլան անոնք՝ անձեր կամ առարկաներ, որոնք բոլորն ալ ուրիշ բան չեն եթէ ոչ մահականացու եւ ժամանակաւոր: Յաճախ գեղեցիկ անձեր կամ գեղեցիկ բաներ կը տեսնենք, կը սիրահարուինք, եւ զանոնք կը դարձնենք պաշտամունքի առարկայ, բայց այսպէս ահա Դաւիթ կոչ կ'ուղղէ ըսելով, եկէք Աստուծոյ սրբարանը, այսինքն՝ Անոր ներկայութեան, եւ այն արեւն պիտի տեսնէք, Աստուծոյ գեղեցկութիւնը, Անոր շքեղութիւնը: Այնքան արեւն որ հեռու ենք Անկէ, կը դժուարանանք տեսնելու, այնքան արեւն որ ուրիշ երեւոյթներ գրաւած են մեր սրբածումներն ու կեդրոնացումը, դժուար թէ տեսնենք Աստուծոյ շքեղութիւնն ու գեղեցկութիւնը: Բայց եթէ հարց տանք, ո՞ր պէտք է երթալ գինք տեսնելու, կամ Իր գեղեցկութիւնը, Դաւիթը կ'ըսէ, Անոր սրբարանը, այսինքն՝ Անոր ներկայութեան եկէք, այսինքն՝ իրեն վերադարձէք, հրաժարեցէք նիւթէն ու նիւթականէն, որոնք մեզ կը ստրկացնեն, ու մեզ ծառայ կը դարձնեն: Պօղոս Առաքեալ յարակօրէն կը ներկայացնէ ըսելով. «Ինչ բանի որ ծառայէք, անոր ծառան կ'ըլլաք»: Մենք այնպէս մը կը կարծենք յաճախ, որ մենք փեր ենք մեր ունեցածին, խորքին մէջ մենք միայն այդ բոլորին պահակն ենք, ծառան ենք: Փաստը այն է, որ երբ ժամանակը հասնի այս աշխարհէն մեկնելու, ապա այդ բոլորը հոս թողած պիտի մեկնինք, այնպէս ինչպէս որ եկած էինք: Մերկ եկանք աշխարհ, եւ մերկ ալ պիտի վարադառնանք այս աշխարհէն, այլապէս եթէ մեր բոլոր ունեցածները մերն են, ապա մեզի հետ պէտք է որ տանինք: Բայց այդպէս չէ: Հերաբրքրական է, որ վերջին փողը, հոչակեցէք Տիրոջ փառաւոր անունը, երկրպագեցէք Անոր, երկու բան կ'ենթադրէ: Նախ, շրթներով դաւանիլ: Երկրորդ, երկրպագելը, մեր կամքն ու միտքը Իրեն յանձնել, Իր փրամադրութեան փակ դնել: Ի վերջոյ, եթէ հարցնենք, ի՞նչ է Աստուծոյ գեղեցկութիւնը, շքեղութիւնը: Ուրիշ բան չէ եթէ ոչ, Անոր սուրբ սէրը, Անոր փուած շնորհքը, Անոր արդարութիւնը, ու Անոր վեհութիւնը:

3-9 հմր, հերաբրքրականօրէն այս համարներուն մէջ եօթը անգամ Տիրոջ ձայն արտայայտութիւնը կայ, որ ցոյց կու տայ այդ ձայնին զօրութիւնը, վեհութիւնը, ահաւորութիւնը, որ երբ կը համեմատենք մարդու ձայնին, ապա Տիրոջ ձայնին քով, այդ ձայնը ոչինչ է: Գիտէք, յաճախ ունինք հերեւեալ արտայայտութիւնը, երբ մարդիկ, ղեկավար մարդիկ իրենց ձայնով որոշ փալաւորութիւն, ազդեցութիւն

կը ձգեն, անով ցոյց փալու իրենց նկարագիրը, ոյժը, ներկայութիւնը: Բայց Աստուծոյ ձայնը, եօթը անգամ յիշուած ցոյց կու փայ անոր գօրութեան ու հեղինակութեան մէկ երեսը: Այդ ձայնին հետ նաեւ Անոր խօսքը, եւ այդ խօսքին գօրութիւնը եւ հեղինակութիւնը: Յիշենք, սրբեղծագործութեան պարմութիւնը, ուր Ծննդոց գիրքը մեզի կը ներկայացնէ, ըսելով. «Եւ Աստուած ըսաւ, եւ եղաւ»: Իսկ Աւետարանիչները մեզի կը ներկայացնեն Քրիստոսի կապարած բժշկութիւններն ու հրաշքները, ուր դարձեալ, «Ըսաւ, եւ եղաւ», «Թող բացուին, եւ բացուեցան», «Կուգեմ մաքրուիս, եւ մաքրուեցաւ»:

Տիրոջ ձայնին առաջին պարկերը որոպումի նման: Այնպէս ինչպէս որոպումի ձայնը որ կը ծածկէ բոլոր միւս ձայները: Նաեւ երբ կը կարդանք Ելից գիրքը, եւ այնպէս կը ներկայացնէ, թէ ինչպէս երբ Աստուծա պիտի խօսի Իր ժողովուրդին հետ, Աստուծոյ ձայնը որոպումի ձայնի պէս, որ ի վիճակի չէին լսելու այդ ձայնը, որուն համար ալ խնդրեցին Մովսան որ ինք մտնէ ընտել եւ խօսի Աստուծոյ հետ եւ ապա իրենց փոխանցէ: Այդ որոպումի ձայնը Աստուծոյ ձայնին ահաւորութիւնն է, միեւնոյն ժամանակ բոլոր փեսակի ձայները ծածկելու:

Տիրոջ ձայնին երկրորդ պարկերը ջուրերուն եւ ծովերուն վրայ կը թնդայ ու կը փրկէ: Այս բացարթութեան փակ կը նշանակէ, որ անցեալին շրջանի հեթանոս ժողովուրդները իբրեւ աստուածութիւն կը պաշտէին ջուրը, գետը, ծովը, այնպէս ինչպէս օրինակ՝ Նեղոս գետը, երբ Մովսէս Աստուծոյ հրամանով արեան վերածեց, անով ցոյց փալու, որ դուք զանոնք պաշտամունքի առարկայի էք վերածաց, սակայն Աստուծոյ ձայնը անոնց վրայ կը թնդայ ու կը փրկէ:

Տիրոջ ձայնին երրորդ պարկերը, ծառերը կտրտելու, մինչեւ իսկ Լիբանանի մայրի ծառերը: Զգոյշ ըլլանք, սա չի նշանակեր, որ Աստուած կ'ուզէ վնաս հասցնել բնութեան: Ընդհակառակը, եթէ նկարի առնենք, որ այս պարկերներուն փակ, անցեալի ժողովուրդները, իբրեւ պաշտամունքի առարկայ կ'երկայագէին, գոհեր կը մարտցանէին: Ուստի, այս պարկերաւոր ձեռով կու գայ ըսելու, որ նոյնիսկ Լիբանանի մայրի ծառը, իր վեհութեամբ, ուժգնութեամբ, անփրկելիութեամբ, Տիրոջ ձայնը զայն կը կտրտէ:

Տակաւին, Տիրոջ ձայնին չորրորդ պարկերը, Լիբանանի լեռները, Հերմոն լեռը, որ հսկայ մըն այդ շրջանին մէջ, այսինքն՝ այսօրուան Լիբանանի հարաւային շրջանը գրնուող Ճէպէլ-էլ-Շէյխ լեռն է, որ ցուլի ձագի կը նմանցնէ, այդ ալ բան մը չէ Տիրոջ ձայնին դիմաց:

Տիրոջ ձայնին հինգերորդ պարկերը, Անոր ձայնէն փայլակ ու շանթ կը ցայտէ:

Տիրոջ ձայնին վեցերորդ պարկերը, անապարհ ու անապարհին մէջ գրնուող Կաղէշը, այսինքն՝ այն ուլասիսը, որ կը գրնուի Փառան եւ Մին անապարհներու սահմանին վրայ, այդ եւս կը սարսի, կը դողայ:

Ի վերջոյ, Տիրոջ ձայնին եօթներորդ պարկերը, կաղնիները կը դողան, այդ հսկայ ծառերը, եւ անպառի փրկուները: Այս բոլոր պարկերները ուրիշ բան չեն, եթէ ոչ ցոյց փալու, թէ ինչ բան որ պաշտամունքի առարկայ վերածեր է մարդը, անոնք բոլորն ալ կը սարսափին ու կը դողան Տիրոջ ձայնին դիմաց: Ուրեմն, այդ բոլորին փառք փալու, Տիրոջ փառք փուլէք, որովհետեւ Անոր փաճարին մէջ ամէն բան Անոր փառքը կը պարմէ: Այսինքն՝ Տիրոջ փաճարին մէջ եղածները եթէ Տիրոջ փառքը պարմելու համար են, որքան բանաւոր էակ մարդը փառք փալու է Աստուծոյ, Արարիչին:

10 հմր կը ներկայացնէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը որ կ'իշխէ ովկիանոսներուն վրայ եւ Իր գահին բազմած է յաւիտենական, այն ինչ այս աշխարհի թագաւորութիւնները ժամանակաւոր:

11 հմր կը ներկայացնէ, որ Տէրը ոչ թէ միայն ամենագօրն է, այլ նաեւ այդ գօրութենէն Իր ժողովուրդին ալ պիտի փայ, առաւել եւս օրհնութիւն եւ խաղաղութիւն: Ինչո՞ւ, որովհետեւ երբ Տէրը գայ Իր փառքովն ու գօրութեամբը դարելու աշխարհը, որով աշխարհի բնակիչները պիտի սարսափին, ապա այն արեւն խաղաղութիւն փալու Իր ժողովուրդին: